

Retningslinjer for ordning med tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger og praksisbrev- lære kandidater med særskilte behov.

DEL I - TILSKUDDSDORDNINGENS INNRETNING

1. ORDNING MED FØRINGER

Ordningen gjelder lærlinger og lære-/praksisbrevkandidater i Viken fylkeskommune. Retningslinjene trer i kraft 1. april 2020 og gjøres godt kjent for de brukerne tilskuddet omhandler. Ordningen bygger på [0-24 samarbeidet](#) og har ingen lovhjemmel.

Retningslinjene bygger på de retningslinjer Utdanningsdirektoratet hadde for ordningen frem til og med 31.12.2019. Ordning og bevilgning var frem til da forankret i statsbudsjettets tildeling i Kap. 225 post 70 *Tilskudd til opplæring av lærlinger, praksisbrevkandidater og lære kandidater med særskilte behov.*

Tilskuddet som beskrives i disse retningslinjene kan kun gis til opplæringskontor eller bedrifter, og vekstbedrifter uten egen avtale (i det videre nevnt lærebedrift (og = søker) etter definisjon i opplæringsloven § 4-3) med ansvar for:

- Lærlinger med
 - særskilte behov og/eller
 - svake norskferdigheter og kort botid i Norge. Lærling er den som har tegnet lærekontrakt med sikte på fagprøve eller svenneprøve, jf. opplæringsloven §§ 4-1 og 4-5.
- Praksisbrevkandidater med
 - særskilte behov og/eller
 - svake norskferdigheter og kort botid i Norge. Praksisbrevkandidat er den som har tegnet en opplæringskontrakt med sikte på en praksisbrevprøve, jf. opplæringsloven §§ 4-1 og 4-5.
- Lærekandidater med
 - særskilte behov og/eller
 - svake norskferdigheter og kort botid i Norge. Lærekandidat er den som har tegnet opplæringskontrakt med sikte på en mindre omfattende prøve enn fag- eller svenneprøve, jf. opplæringsloven §§ 4-1 og 4-5.

Opplæringen i bedrift skal tilpasses (tilpasset opplæring) evnene og forutsetningen til den enkelte lærling, praksisbrevkandidat og lærekandidat. Dette følger av opplæringsloven § 1-3.

Lærekandidatene har rett til spesialundervisning, jf. opplæringsloven § 4-2, 5 ledd. Fylkeskommunen har plikt til å oppfylle retten til spesialundervisning for lærekandidaten i bedrift og skal dekke kostnadene ved dette. Tilskudd til opplæring av lærlinger, praksisbrevkandidater og lærekandidater med særskilte behov skal ikke benyttes til spesialundervisningsmidler.

Dersom lærekandidaten har behov for ekstra personellressurs utover det som spesialundervisningsmidlene er ment å dekke, kan det gis tilskudd til ekstra personellressurs i henhold til disse retningslinjer.

I disse retningslinjene benevnes bedrifter og opplæringskontor med samlebegrepet lærebedrift.

2. MÅL FOR ORDNINGEN

2.1 Målformulering

Tilskuddsordningen skal stimulere lærebedrifter til å gi lærlinger, praksisbrevkandidater og lærekandidater med særskilte behov muligheten til å oppnå en fagutdanning eller deler av en fagutdanning.

For å stimulere lærebedrifter til å tegne flere lærekontrakter/opplæringskontrakter med minoritetsspråklige er lærlinger, praksisbrevkandidater og lærekandidater med svake ferdigheter i norsk og kort botid i Norge også omfattet av tilskuddsordningen.

Intensjonen med tilskuddsordningen er å styrke ungdommens mulighet til å jobbe i det ordinære arbeidslivet.

Tilskuddsordningen skal bidra til å finansiere kostnader knyttet til opplæring av ungdom i målgruppa, dvs. kostnader som ikke dekkes av det ordinære tilskuddet som er gitt i fylkeskommunens rammeoverføringer.

2.2 Tilskuddsmottaker

Tilskuddsmottaker = søker og er lærebedrift etter definisjon i opplæringsloven § 4-3. Se og avsnitt tre i overskrift 1 *ORDNING MED FØRINGER* ovenfor.

Tilskuddet organiseres med utbetaling til lærebedriften to ganger i året.

2.3 Målgruppe

Målgruppen er lærlinger/praksisbrevkandidater/lærekandidater med særskilte behov og/eller med svake norskerferdigheter og kort botid i landet. Ordningen er for ungdom under 25 år, jf. opplæringsloven § 3-1 tredje ledd.

Med særskilte behov menes her lærlinger/praksisbrevkandidater/lærekandidater som ikke har eller ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet.

Med kort botid i landet menes her inntil 6 års botid i Norge i perioden det blir gitt tilskudd for.

3. TILDELINGSKRITERIER OG BEREGNINGSREGLER

3.1 Tildelingskriterier

Lærebedrifter kan søke fylkeskommunen om tilskudd til ekstra personellressurs når de har inngått:

- lærekontrakt med lærlinger som har særskilte behov og/eller med kort botid i landet og svake ferdigheter i norsk
- opplæringskontrakt med praksisbrevkandidater-/lærekandidater med særskilte behov og/eller med kort botid i landet og svake ferdigheter i norsk

Vilkårene for tilskudd må være oppfylt i hele perioden det utbetales tilskudd for. Det kan gis tilskudd for maksimalt ett år av gangen. Dersom det er behov for tilskudd utover ett år for samme lærling/praksisbrevkandidat/lærekandidat, kan lærebedriften sende ny søknad påfølgende budsjettår. Rapport fra foregående tilskuddsperiode, som viser hvordan midlene er benyttet sammen med redegjørelse for oppnådd resultat/effekt av tildelt tilskudd, skal legges ved den nye søknaden.

Det kan søkes om tilskudd utover gjeldende budsjettår. Dette begrenses til inntil 12 måneder tilbake i tid eller 12 måneder frem i tid sett i forhold til gjeldende budsjettår.

3.2 Beregningsregler

Lærebedriften som har ansvaret for opplæringen av lærlingen/ praksisbrevkandidaten/lærekandidaten, kan få tilskudd til ekstra personellressurs inntil 6 klokke timer pr. uke i 47 uker pr. år (52 uker – 5 uker ferie). Tilskuddet skal benyttes til ekstra personellressurs til særskilt opplæring i bedrift. Veiledende tilskuddssats pr. klokke time fastsettes i forbindelse med årlig budsjettarbeid og kunngjøres på Viken fylkeskommunes nettside. Satsen følger budsjettåret.

Tilskuddsordningen er budsjettstyrt. Bevilgningen setter rammen for størrelsen på tilskuddet som kan innvilges i budsjettåret. Dersom samlet timetall for alle søknadene utløser tilskudd som overstiger bevilgningen avsatt på posten, vil timesatsen bli redusert og tilskuddet blir avkortet forholdsmessig for den enkelte tilskuddsmottaker.

Tilskuddet ytes kun til den tiden kandidat er i lærebedriften. Det gis ikke tilskudd når kandidat har elevstatus, ved avbrudd/fullt eller delvis sykmeldt. Tilskuddet reguleres i forhold til stillingsstørrelse (eks. YSK kontrakter).

Søker skal gi informasjon om andre støtteordninger som mottas for omsøkte kandidat, f.eks. NAV-tilskudd.

4. RAPPORTERING, OPPFØLGING OG KONTROLL

4.1 Rapportering fra tilskuddsmottaker

Lærebedriften skal sende sluttrapport til fylkeskommunen innen tre måneder

- etter at tilskuddsperioden er utløpt
- etter at fag- eller svenneprøven/praksisbrevprøven/kompetanseprøven er avholdt

Skjema til bruk ved sluttrapportering finnes på <https://viken.no/larebedrift/sarskilt-tilskudd>

4.2 Oppfølging og kontroll

I arbeidet med kontroll av om tilskuddsmidler benyttes i ifølge retningslinjene, kan Fylkeskommunen:

- foreta en generell formalia- og rimelighetskontroll av opplysningene i søknader
- foreta stikkprøvekontroller av opplysninger som tilskuddsmottaker gir ved søknad om tilskudd. Denne kontrollen foretas etter en vurdering ut fra vesentlighet og risiko.
- foreta kontroll av at midlene benyttes etter forutsetningene. Videre kan Fylkesmannen-/revisjonen kreve innsyn hos tilskuddsmottakere for å tilse at tilskuddet benyttes etter forutsetningene.
- innhente del-/sluttrapporter

DEL II - FORVALTNING AV ORDNINGEN

1. ANSVAR FOR Å FORVALTE TILSKUDDSORDNINGEN

Ansvaret for forvaltning av tilskuddsordningen er tillagt Fagopplæringsseksjonen v/enhet Lærekontrakter og tilskudd i Viken fylkeskommune.

1.1. Viken fylkeskommune skal

- informere om tilskuddsordningen
- ha økonomisk kontroll og styring med tilskuddsordningen
- føre løpende oversikt over søknader med status behandling
- foreta en generell formalia- og rimelighetskontroll av søknaden
- innhente nødvendig dokumentasjon, følge opp og kontrollere
- behandle søknader og utforme vedtak
- informere søker om vedtak og sørge for utbetaling av tilskuddet til søker/lærebedrift
- innhente perioderapport ved ny søknad om tilskudd
- innhente sluttrapport etter endt læretid pr. lærling/praksisbrevkandidat/ lærekandidat

2. KUNNGJØRING AV ORDNINGEN

Tilskuddsordningen kunngjøres på Viken fylkeskommunes nettside med følgende innhold:

- formålet med ordningen
- tildelingskriterier, herunder beregningsregler
- krav til søknaden
- henvisning til elektronisk søknadskjema
- veiledende tilskuddssats pr. klokke time til ekstra personellressurs
- informasjon om muligheten for avkortet tilskuddssats dersom samlet søknadsmasse utløser tilskudd utover budsjetttrammen
- søknadsfrist og utbetalinger
- krav til rapportering
- forutsetninger/tilbakebetaling

3. SØKNAD OM TILSKUDD

Lærebedriften sender søknad om tilskudd til fylkeskommunen. Dersom lærebedriften har mottatt tilskudd for samme person tidligere, skal lærebedriften legge ved en rapport fra forrige tilskuddsperiode som viser hvordan tilskuddet er benyttet. Søknads- og rapporteringsskjema for lærebedriften finnes på [Tilskudd til lærlinger og lærekandidater med særskilte behov - Viken fylkeskommune](#)

Søknaden skal vurderes og kvalitetssikres av Fagopplæringsseksjonen v/enhet kontrakter og tilskudd, jf. opplæringsloven § 4-8, og skal påse at nødvendig dokumentasjon foreligger før godkjente søknader saksbehandles med vedtak.

3.1 Særskilte behov

Søknad om tilskudd til lærling, praksisbrevkandidat eller lærekandidat med særskilte behov skal inneholde opplysninger om:

- inngått lærekontrakt/opplæringskontrakt
- hvilke særlige behov lærlingen/praksisbrev- lærekandidaten har, og hvilke behov for tilrettelegging dette medfører ute i bedrift. Dette må dokumenteres ved en sakkyndig vurdering av nyere dato fra pedagogiskpsykologisk tjeneste og ved en eventuell uttalelse fra andre faginstanser. Den sakkyndige vurderingen bør være utarbeidet i samarbeid med kandidaten og lærebedriften
- hvilken tidsperiode det søkes tilskudd for
- planlagt bruk av den ekstra personellressursen i lærebedriften
- tidligere utbetalt tilskudd

3.2 Kort botid i landet og svake ferdigheter i norsk

Søknad om tilskudd til lærling, praksisbrevkandidat eller lærekandidat med kort botid i landet og svake ferdigheter i norsk skal inneholde opplysninger om:

- inngått lærekontrakt/opplæringskontrakt
- hvilke språklige utfordringer lærlingen/praksisbrev- lærekandidaten har, og hvilke særskilte behov for tilrettelegging dette medfører ute i bedrift. Det skal:
 - enten bekreftes at ungdommen har karakteren 2 eller dårligere i norsk fra skoledelen av opplæringen,
 - eller det må foreligge et vedtak om særskilt språkopplæring fra skoledelen av opplæringen.
 - ha blitt gitt særskilt språkopplæring etter dette vedtaket til skoleopplæringens avslutning i Vg2, eventuelt fremdeles dersom ungdommen fortsatt mottar opplæring som elev.
- botid i Norge skal dokumenteres med bostedsattest fra folkeregisteret
- hvilken tidsperiode det søkes om tilskudd for
- planlagt bruk av den ekstra personellressursen i lærebedriften
- tidligere utbetalt tilskudd

3.3 Søknadsfrist

Søknadsfrist og saksbehandling er løpende inntil den 1. i måneden for utbetalingen. Tilskuddet utbetales i forbindelse med ordinær tilskudds utbetaling to ganger per år, hhv. per 30 juni og 31 desember.

4. TILSKUDDSBREV

Tilskudds brev fra Fylkeskommunen skal inneholde:

- tilskuddsmottakers navn, adresse og organisasjonsnummer
- målet med tilskuddsordningen
- tilskuddsbeløp og hvordan beløpet er beregnet
- utbetalingstidspunkt

- vilkår for bruken av midlene
- behandling av eventuelt ikke benyttet tilskudd, dersom for eksempel kontrakten blir hevet i tilskuddsperioden
- mulige reaksjonsformer dersom mottakeren ikke opptrer i samsvar med forutsetningene for tilskuddet
- krav til rapportering
- varsel om fylkeskommunens og fylkesrevisjonens adgang til å kontrollere grunnlaget for tilskudd og at midlene benyttes etter forutsetningene
- forbehold om bevilgningsendring
- retten til å klage

5. UTSETTELSE AV UTBETALING, BORTFALL AV TILSKUDD

Dersom forutsetningene for å få tilskudd ikke er oppfylt, kan fylkeskommunen holde tilbake tilskudd, eventuelt kreve at for mye utbetalt tilskudd tilbakebetales. Ved feil i utregning eller utbetaling av tilskudd kan hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt.

Når tilskudds forvalter har reist krav om tilbakebetaling og fristen for tilbakebetaling er gått ut, skal retningslinjer for forsinkelsesrenten og innkrevingskostnader i offentlig sektor gjøres gjeldende.

6. KRITERIER FOR MÅLOPPNÅELSE

Opplysninger som skal belyse måloppnåelse er:

- antall ungdommer i målgruppen som får lære-/opplæringskontrakt
- antall ungdommer i målgruppen hvor lære-/opplæringskontrakten er hevet

Det bygges videre på 0–24 samarbeidets langsiktige effektmål om at “Gjennomføringen i videregående opplæring skal økes, og derved skape grunnlag for aktiv deltakelse i samfunnslivet og varig tilknytning til arbeidslivet”.